

Nebatâtın fitri vazifelerini görmeleri onların ibadetleri mi oluyor? Nebatâtın lisan-ı hâl ile yaptıkları tesbihat, melekler tarafından temsil edildiğinde, o tesbihleri melekler mi yapmış oluyor?

Her varlığın kendisine yüklenen ilâhî vazifeyi yerine getirmesi onun ibadetidir. Güneşin ışık saçması, havanın kanımızı temizlemesi, dünyanın dönmesi gibi nebatâtın da görevlerini yapmaları, meselâ ağaçların meyve vermeleri onların ibadetleridir. Bütün varlıklar gibi nebatâta da müekkel melekler vardır. Bu meleklerin vazifeleri konusunda Üstat Hazretleri şöyle buyurmaktadır:

“Ve bilhassa zeminin tarlasındaki nebâtâta nezaretleri, onların tesbihat- ı mâneviyelerini melek lisaniyle temsil etmek ve onların hayatlarıyla Fâtır-ı Zülcelâl’e karşı takdim ettiği tahiyyât-ı mâneviyelerini melek lisaniyle ilân etmek; hem onlara verilen cihâzâtı hüsn-ü istîmal etmek ve bazı gayelere tevcih etmek ve bir nevi tanzim etmekten ibârettir. Melâikelerin şu hizmetleri, cüz’-i ihtiyarîleriyle bir nevi kisbdir. Belki bir nevi ubûdiyet ve ibâdettir.”(1)

“...Hem onlara verilen cihâzâtı hüsn-ü istîmal etmek” ifadesi ve devamı, nebatâtın görevlerini yapmalarında meleklerin birtakım yardımları olduğunu ifade etmektedir. Meleğin kuvvet mânasına gelmesi ve meleklerin bu kuvvetlerini Allah’ın izniyle ve O’nun tayin ettiği şekilde kullanmaları bu mânayı teyid etmektedir.

Sorunun son kısmının cevabı; naklettiğimiz metnin son cümlesinde açıkça beyan edilmiştir. Buna göre, meleklerin bu vazifeleri görmeleri kendileri için de bir ibadet olmaktadır.

(1) bk. [Sözler, Yirmi Dokuzuncu Söz, Birinci Maksat.](#)